

ನೇಸರು

ತಿಂಗಲೋಲೆ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

NESARU TINGALOLE

Vol XXIV - 11

ನವೆಂಬರ್ 2004

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ :

ಸಂಗೀತ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ	● ರಮಾ ವಸಂತ್	2
ವಿದುಷಿ ಡಾ. ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯವತಿಯರ ವಿದ್ಯಾತ್ಮೋರ್ಗ ಗಾಯನ	● ನಾಗಭೂಷಣ	3
ವಿಜಯ ದಶಮಿ ಕೊಡುಗೆ - ಭರತನಾಟ್ಯ	● ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸೀತಾರಾಂ	4
ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯವತಿಯವರ ಸಂದರ್ಶನ	● ಬಿ. ನಾಗಭೂಷಣ್	5
ಗಾನ ಕಲಾನಿಧಿ ಆರ್.ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರೊಂದಿಗೆ		
ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಕರುಗುವ ಸಮಯವರ ಸಂದರ್ಶನ	● ಗಿರಿಜಾಶಾಸ್ತ್ರಿ	6
ಗೀತಾ ವಿಶ್ವನಾಥರ ಎಲೆಮರೆಯ ಹಾಡುಗಳು	● ಗಿರಿಜಾಶಾಸ್ತ್ರಿ	8
Forthcoming Programmes		3
ಕತೆ :		
ಹೇಳಿದ್ದು ಪಾಠ; ಮಾಡಿದ್ದು ಕೊಲೆ	● ಕಂಭಂ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	10
ಸುತ್ತಮುತ್ತ		12

Rs. 5/-

The Mysore Association, Mumbai

393, Bhaudaji Road, Matunga, Mumbai-400 019.

Tel.: 402 46 47 • Grams: "KARUNADU"

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ

ಸಂಗೀತ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ

- ರಮಾ ವಸಂತ್

ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಕರ್ನಾಟಕವು ಅನೇಕ ವಾಗ್ಗೇಯ ಕಾರರುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ,

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರು ದೀಪ ಬೆಳಗಿಸಿ ಶಿಬಿರದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಶ್ರೀ

ಈ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರನ್ನೂ ಅವರ ಅಪರೂಪದ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನವರು ತರಬೇತಿ ಮೂಲಕ ಸಂಗೀತಾಸಕ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಕಳೆದ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 3 ರಂದು ಮೈಸೂರು ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಅಪರೂಪದ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಜರುಗಿತು. ಶಿಬಿರದ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿದುಷಿ ಡಾ. ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯವತಿ ಅವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ವೈಣಿಕ ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಅವರು. ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣದ ನಂತರ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಸತ್ಯವತಿ ಅವರನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸೀತಾರಾಂ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಸತ್ಯವತಿ, ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಮತ್ತು

ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಪರೂಪದ ಕೃತಿಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿ ಶಿಬಿರದಂತಹ ಅಪರೂಪದ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಸತ್ಯವತಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಸದಾಶಿವರಾಯರ

ಕೃತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಲ್ಪವಾದರೂ ಒಂದೊಂದು ಕತಿಗಳೂ ಊಹಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರು. ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಸ್ವರ ಜೋಡನೆ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಸತ್ಯವತಿ ಅವರ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಚೊಕ್ಕದಾದ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮಾತು ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಮೂರರಲ್ಲೂ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೇಧಾವಿ ಸತ್ಯವತಿ ಅವರು, ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಕೃತಿಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು 65 ಮಾತ್ರ, ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಕೃತಿಯೂ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ಡಾ| ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರಿಂದ ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯ ನಂತರ ಮೊದಲ ದಿನದ ತರಗತಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇದು 8 ದಿನಗಳಕಾಲ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸಂಜೆ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಅವರವರ ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಗನು ಕೂಲವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭ

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ 30ರಂದು 13ರ ವರೆಗೂ ಮೈಸೂರು ಸದಾಶಿವ ರಾಯರ ಅಪರೂಪದ ಕೃತಿಗಳ

ಕುರಿತು ಡಾ| ವಿದುಷಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯವತಿ ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿದರು. ಶಿಬಿರದ ಕೊನೆಯ ದಿನ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 13ರಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಶೋಷಣೆಗಳ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದರು. ಅಂದು ಸಂಜೆ ಏಳು ಘಂಟೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಶುಭಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಮಾಡುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಈ ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವೀಣಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ಯಾಮಲಾ ದಾಧೇಶ್ ಅವರು ನರಸಿಂಹದಾಸರ ಒಂದು ಕೃತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸೀತಾರಾಂ ಅವರು ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥನ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಡಾ| ಸತ್ಯವತಿ, ಡಾ|

ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಹಾಗೂ ಸಭಿಕರಲ್ಲಿಗೂ ಸ್ನಾತಕ ಬಯಸಿದರು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಕಾಮವರ್ಧಿನಿ ರಾಗದ ವರ್ಣದಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಆರಂಭವಾಯಿತು.

ತರಬೇತಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ರಚನೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಗದಲ್ಲೂ ರಾಗದ ಮುಖ್ಯ ಸ್ವರದ ರಸಾಸ್ವಾದನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದರು.

ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧವು ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು. ಶಿಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಹರಿದ್ರಾಕುಂಕುಮ, ಫಲ ತಾಂಬೂಲ ಸಹಿತ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನರ್ಪಿಸಿದರು. ಇಂಥದೊಂದು ಸಂದರ್ಭ ಅಪರೂಪವಾದದ್ದು, ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿನ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷ ತಾವು ಕಲಿತ ಹೊಸಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಭಿಕರೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥನ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಸತ್ಯವತಿ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯವತಿ ಅವರ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಅರ್ಚನಾ ಮತ್ತು ಮೃದಂಗ ನುಡಿಸಿದ ಮಾ ದೇವಾನಂದ ಅವರನ್ನು ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಚ ಮತ್ತು ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು.

ನಂತರ ವಿದುಷಿ ಸತ್ಯವತಿ ಅವರು ಸಭೆಯನ್ನು ದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಉತ್ತಮ ಗುರುವೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆಯಲು ಶಿಷ್ಯರೂ ಗುಣವಂತರಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ತಾವು ಕಲಿಸಿದ್ದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಬಾಯಿಪಾಠವಾಗದೆ ಸತತ ಮನನದಿಂದ ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದರು.

ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಕೃತಿಗಳು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿವೆ, ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವತಿ ಅವರು ಪದಪದಕ್ಕೂ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಭಾವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾಡುವಂತೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ್ದರು ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ

ವಿದುಷಿ ಡಾ. ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯವತಿಯರ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಗಾಯನ

ತಾ. 7-10-2004ರಂದು ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ರವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯವತಿಯವರ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಯು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ರಸಿಕರನ್ನು ರಂಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು.

ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಸತ್ಯವತಿಯವರು ಮುತ್ತಯ್ಯ ಭಾಗವತರ ಆಂದೋಳಕ ರಾಗದ ವರ್ಣದಿಂದ ತಮ್ಮ

ವಿಜಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥನ್ ಅವರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿದರು ಎಂದು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಶಿಷ್ಯ ಜಯಶ್ರೀ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಶಿಬಿರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಸತ್ಯವತಿ ಅವರು ನೀಡಿದ ತರಬೇತಿಯ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ ಅಥವಾ ಕಮ್ಮಟ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನ, ಕಮ್ಮಟವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ನಂತರ ಮೈಸೂರಿನ ಅನೇಕ ಕೃತಿಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ನಾಗಭೂಷಣ್‌ರವರು ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರೂಪಣೆ ಶ್ರೀಮತಿ ರಮಾ ವಸಂತ್ ಮಾಡಿದರು.

ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ಮದ್ರಾಸ್‌ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ರವರ 'ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತೆ' (ಆಭೋಗಿ) ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಸ್ನಾತಿ ತಿರುನಾಳ್‌ರವರ 'ಗೋಪಾಲಕ ಪಾಹಿಮಾಂ' (ಭೂಪಾಳಿ) ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂತು. ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರ 'ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ' (ಸಾಮ)ಯನ್ನು ರಾಗಾ ಲಾಪನೆ ಸ್ವರ ಪ್ರಸ್ತಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಾದರ ಪಡಿಸಿದರು. ಪುರಂದರದಾಸರ 'ಮರುಳು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡೆಯೇನೆ' (ನೀಲಾಂಬರಿ) ಕೃತಿ

ರಂಜನೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಕಚೇರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದು ರಾಗ, ತಾನ, ಪಲ್ಲವಿ, ಆನಂದ ಭೈರವಿ ರಾಗದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಲಾಪನೆ, ತಾನಗಳು 'ಅಂಬಾ ನಿನ್ನ ನೆರೆನಂಬಿನಿ' ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಿಂಡಬಾತಿ ಪ್ರಿಪ್ಪಟಿ ತಾಳದಲ್ಲಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರೂಪಣೆ, ತ್ರಿಕಾಲ, ತಿಶ್ರ ನಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ, ಅಳವಡಿಸಿದ್ದ ಕಲ್ಪನಾ ಸ್ವರಗಳು ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಶ್ರೀಮತಿಯವರ

ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ವತ್‌ಗಳ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತು. ಪುರಂದರದಾಸರ 'ರಂಗನ ನೋಡಿರೆ' (ರಾಗ ಮಾಲಿಕೆ) ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಉತ್ಸವ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕೃತಿ 'ಘನ ತ್ಯಾಮ ಹರೈ' (ಆಹಿರಿ) ಪುರಂದರದಾಸರ ದಾಸ ನಾಗುವುದಕ್ಕೆ (ಜಂಜೂರಿ) ಕೃತಿಗಳು ರಸಿಕರನ್ನು ರಂಜಿಸಿದವು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾದಿರೆ ಪಡಿಸಿದ 'ಕವಿ ಪು.ತಿ.ನ.ರವರ ಕೃತಿ 'ಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ಕರೆ' (ಸಿಂಧು ಭೈರವಿ) ಭಾವ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂತು.

ಪಕ್ಕವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣನ್ ಪಿಟೀಲಿನಲ್ಲಿ, ಶಂಕರನಾರಾಯಣನ್ ಮೃದಂಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ವಿದುಷಿ ಅರ್ಚನಾರವರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗಾಯನವು ಹಿತಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಕಚೇರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

- ಬಿ. ನಾಗಭೂಷಣ್

ವಿಜಯ ದಶಮಿ ಕೊಡುಗೆ - ಭರತನಾಟ್ಯ

ಶುಕ್ರವಾರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೨, ೨೦೦೪. ಅಂದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಯುಧ ಪೂಜೆಯ ದಿನವಾದರೆ ನಮ್ಮ

ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ವಿಜಯದಶಮಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯.೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಆಯುಧ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಹನುಮಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಎಲ್ಲ ಯಂತ್ರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೂ ರಂಗಮಂಚಗಳಿಗೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಆಶೀರ್ವಚನ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಹಂಚಿದ ಮೇಲೆ ಹುಡುಗರು ತಿಂಡಿ, ಕಾಫಿಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಅದೇ ಸಂಜೆ ೭ ಗಂಟೆಗೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗಶ್ರೀ ಅವರ ಭರತನಾಟ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯ ಜಂಟಿ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು. ಕುಮಾರಿ ನಾಗಶ್ರೀ ಅವರೊಡನೆ ನಟುವಾಂಗದಲ್ಲಿ ಚೊತೆ ಕೊಟ್ಟವರು - ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಿ ಅನಿತಾ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾನ್ ಭಾರತಿ ವೇಣುಗೋಪಾಲ್, ಮೈದಂಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾನ್ ಎ. ಆರ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮತ್ತು ಕೊಳಲಿನಲ್ಲಿ ಎ.ಪಿ. ಸರ್ವೋತ್ತಮ್.

ನಾಗಶ್ರೀಯವರು ಬೆಂಗಳೂರು ದೂರದರ್ಶನದ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆಯ ಕಲಾವಿದರು. ಈಕೆ ಗುರು ಸುಮಾನಾ ನಾಗೇಶ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಕೆ ಕೆ.ಎಸ್.ಈ.ಈ. ಬೋರ್ಡ್ ನಡೆಸುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೯೯೫ರಲ್ಲಿ ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ಈಕೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಯವನಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಐ.ಸಿ.ಸಿ.ಇ. ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ

ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಮುಂಬೈನ ಸುರ್ - ಸಿಂಗಾರ್ ಅಕಾಡೆಮಿಯವರು ೨೦೦೨ರಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು 'ಸಿಂಗಾರ್ ಮಣಿ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಹೊತ್ತು ಮುಂಬೈನ ವೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಸಹ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು. ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಬೇಕಾದುದು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದೇವರ ರಚನೆ "ಬಿಡು ಬಿಡು ಡಂಭವಾ" ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸರ "ಯಾದವ ನೀ ಬಾ, ಯುದುಕುಲ ನಂದನ"ವನ್ನು ನಾಟ್ಯಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ನೃತ್ಯ

ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದು ದೃಶ್ಯ ಶ್ರಾವ್ಯಗಳೆರಡೂ ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಮೇಳವಿಸಿ ನೆರೆದ ರಸಿಕರನ್ನು ಭಾವಪರವಶರನ್ನಾಗಿಸಿತ್ತು. ಉತ್ತಮ ಗಾಯಕಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾನ್ ಭಾರತಿ ವೇಣುಗೋಪಾಲ್ ಅವರ ಸಂಗೀತದಿಂದ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳೆಗಟ್ಟಿತ್ತು.

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ವಿಜಾಯಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ವಸಂತ್ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಪ್ರವೃಗುಚ್ಚಿ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಅಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರೂಪಣೆ ಹಾಗೂ ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸೀತಾರಾಂ.

ವರದಿ : ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸೀತಾರಾಂ ಮತ್ತು ಭವಾನಿ ಭಾರ್ಗವ

ಅಭಿನಂದನೆಗಳು

ಶ್ರೀ ವಿ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಈ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ನೇಸರು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಒಬ್ಬ ತುಂಬಾ ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಗಣ್ಯ

ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಕಲಾವಿಭಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುದತ್ ಹಾಗೂ ದೇವ್‌ಆನಂದ್ ಅವರೊಡನೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಭಾಯಾಗ್ರಾಹಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಮುಂಬಯಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಪರಿಚಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ಅರವಿಂದ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಮತ್ತು ದಯಾನಾಯಕ್ ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯಕವಿ ಅರವಿಂದ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಾರಿಯ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಾರ್ದಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ವೀರ ಕನ್ನಡಿಗ ದಯಾನಾಯಕ್ ಅವರಿಗೂ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

MATRIMONIAL

Alliance invited for Kannada smartha brahmin boy, graduate, 30years height 5' 10" kashyap gotra, star makha, working as Asst. Manager for a public limited company in Mumbai.

Contact :
Mr. G.S.K. Murthy,
 Tel. No.: 25066537

FORTHCOMING PROGRAMMES

An advanced workshop on The rare compositions of Kamataka Sangeetha Pitamaha Sri. Purandara Dasa & Swati Tirunal

Conducted by : **Vidwan R. K. Srikantan**

From 17th Nov. to 28th Nov. 2004

17th Nov. 2004	6.30 p.m.	Inauguration function of Music Workshop at Mysore Association, Conference Hall
26th Nov. 2004	7.00 p.m.	Music Concert by Vidwan R. K. Srikantan at Mysore Association, Conference Hall
28th Nov. 2004	7.00 p.m.	Music Workshop Presentation Ceremony at Mysore Association, Conference Hall

ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯವತಿಯವರ ಸಂದರ್ಶನ

ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಕೃತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೆಸರಾಂತ ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದ, ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞೆ ವಿವಿಧ ಶ್ರೀಮತಿ ಡಾ. ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯವತಿಯವರು.

ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದರು, ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಹಿರಿಯ ದರ್ಜೆಯ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ಡಾ. ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯವತಿಯವರು ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ವತ್ತೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಗೀತ ಕುಟುಂಬವೊಂದರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಸಹೋದರಿ ವಿವಿಧ ಟಿ.ಎಸ್. ವಸಂತ ಮಾಧವಿಯವರಿಂದ ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಕಲಿತು ನಂತರ ಸಂಗೀತ ಕಲಾನಿಧಿ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಶ್ರೀಕಂಠನವರಿಂದ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ, ಕಲಾರತ್ನ ಬಿ.ವಿ.ಕೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಿಂದ ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದರು.

ಶ್ರೀಮತಿಯವರು M.A., M.Phil. ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ Ph.Dಯನ್ನು ಪಡೆದು ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಕಾಶವಾಣಿಯ 'ಎ' ದರ್ಜೆ ಕಲಾವಿದ, ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞೆ, ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಗೀತದ ವಿದ್ವತ್‌ಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಕಾರರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಅನೇಕ ಪ್ರೌಢ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಸರವಾಲೆಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವ ಈಕೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಗೀತ ಸಭೆಗಳು ಸನ್ಮಾನಿಸಿವೆ.

ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಸ್ತಿ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಲು ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಡಾ. ಸತ್ಯವತಿಯವರೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂದರ್ಶನದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

● ತಮಗೆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಮೂಡಿ ಬಂತು?

- ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರಿ. ಸಹೋದರಿಯರಾದ ವಸಂತ ಮಾಧವಿ, ವಸಂಧರಾ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಸುರುಗಳು, ತಾಯಿ ರಂಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯವರೂ ಸಹ

ಸಂಗೀತದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಅಭಿರುಚಿಯುಳ್ಳವರು. ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಹೋದರ ಟಿ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿ ಸಹ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಸುರು ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ನನಗೆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿ ಬಂತು.

● ಸಂಗೀತ ಕಲಿಯುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಆದ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರು?

- ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ, ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನದ ಪ್ರಭಾವ ನನಗಾಯಿತು. ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ನನ್ನನ್ನು ತುಂಬಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಟ್ಟತಾಳ ವರ್ಣವನ್ನು ಕಲಿತು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದ್ದರು. ನಾನು ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಗಿಟ್ಟಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಾಗ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಸಲೀಸಾಗಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿತು, ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಆಗಾಗ ಅಮ್ಮನಿಂದ ಹಣಗಿಟ್ಟು ಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಂತರ ನನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ಸಂಗೀತ ಕಲಾನಿಧಿ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆ. ಶ್ರೀಕಂಠನ, ಕಲಾರತ್ನ ಬಿ.ವಿ.ಕೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರು ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು.

● ತಾವು ಸಂಗೀತ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮೃದಂಗವನ್ನೂ ಕಲಿತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಬಂತು?

- 16 ನೇ ಯುಸಿಸಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಗಾನ ಕಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಇಯನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದಾಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ವೆಂಕಟರಾಂ ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಲಯಚ್ಛಾನವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ, ಮೃದಂಗವನ್ನು ಕಲಿಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು. 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮೃದಂಗ ಕಲಿತು ಕೆಲವು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನುಡಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ನನಗೆ ಪ್ರಧಾನವಾದುದರಿಂದ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೃದಂಗದ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯಗಾರಳಾಗಲು ನಾನು ಇಚ್ಛೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ.

● ತಾವು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ PhD ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಈ ಪದವಿ ದೊರಕಿತು?

- 'Contribution of Abhilashitantartha Chintamani to India Music' ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಮುಮ್ಮಡಿ ಸೋಮೇಶ್ವರರ ಕಾಲದ 12ನೇ ಶತಮಾನದ, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿನ ಸಂಗೀತ ಅಧ್ಯಾಯನಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ.

● ತಾವು ಪ್ರಧಾನ ಪಲ್ಲವಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೇನು?

- ಎರಡೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಳಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾಳಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಪಲ್ಲವಿ ನಿರ್ವಹಣೆ. ಅವಧಾನ ಪಲ್ಲವಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ತದೇಕ ಚಿತ್ತದ ಸಮತೋಲನದ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಿಯೆ. ರಸದ ದೃಷ್ಟಿ, ಕಮ್ಮಿಯಾದರೆ ಪಲ್ಲವಿಯ ಭಾವ ಕುಂದುತ್ತದೆ.

● ಕಲಾವಿದ / ಕಲಾವಿದೆಯರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳೇನು?

- ಸಂಗೀತವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಾಗ, ತಾಳ, ಭಾವಗಳನ್ನು ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಲಾವಿದರ ಲಕ್ಷಣ.

● ಇಂದಿನ ರಸಿಕರಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೇಗೆ?

- ಶುದ್ಧ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಿವಿಗೆ ಹಿತವಾದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನಂದಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಪ್ರಭುದ್ವ ಶ್ರೋತೃಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಲಾಭಿರುಚಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಡಿಸಬೇಕು.

● ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಸಂಗೀತಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ, Fashion ಇವುಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ?

- ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆರಕೆ ಇಲ್ಲದ ಸಂಗೀತ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಮಿಶ್ರಣಗಳು ಬೆರಗು ಹುಟ್ಟಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾದ ಆನಂದ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳು a form of Entertainment ಆಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸಂಗೀತದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

● ಇಂದಿನ ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಆಸಕ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ?

- ಆಸಕ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರದ್ಧೆಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ, ಪ್ರಚಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಯುವ ಕಲಾವಿದರು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ದೃಷ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೇ ನೋಡಿ, ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪ್ರತಿಭೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

● ಇಂದಿನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಭವಿಷ್ಯ ಏನು?

- ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. Information Technology ಗಳು information ಕೊಡಬಹುದೇ ಹೊರತು Knowledge ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರು ಮುಖೇನ ಪಾಠವೇ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ಗುರುಮುಖೇನ ದೃಢ

(ಫೆಬ್ರ 12ಕ್ಕೆ)

ಗಾನ ಕಲಾನಿಧಿ ಆರ್.ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಕಲ್ಪು ಕರುಗುವ ಸಮಯ...

(ಡಾ. ಗಿರಿಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಕೆ. ರಘುನಾಥ ಅವರು ಆರ್.ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂದರ್ಶನದ ಲೇಖನ ರೂಪ)

ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲೂಕಿನ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲೊಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿ, ರುದ್ರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ, ಅದೊಂದು ಕಲ್ಪು ಕರುಗುವ ಸಮಯ. ಯಾವುದೋ ಅನೂಹ್ಯವಾದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಂತೆ "ಮಂದಗತಿಯ ಪವನ"ದ ಹಾಗೆ ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಾ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಂಡ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಗಂಗೆಯ ಗಿರಿಶಿಖರಗಳ ಮೇಲೆ ತೇಲಾಡುವ

- ಗಿರಿಜಾಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಲ್ಲಾ ಲೌಕಿಕ ತಾಪತ್ರಯಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಸುಮಾರು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯ ಈ ಸಂಗೀತೋತ್ಸವದ ಹಿಂದಿನ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸಂಗೀತ ಭೂಷಣ ವಾದಿರಾಜ ಕೃತಿರತ್ನ ಗಾನ ವಿತಾರದ ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್.ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರದು. ಇವರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ಅವಧಾನಿ ಹಾಗೂ ನೇಪಥ್ಯದಲ್ಲಿ ದುಡಿದ ಹಲವಾರು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಹಗಲಿರುಳಿನ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ಶ್ರಮವೇ ಈ ಉತ್ಸವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ವಾದಿರಾಜರ ಬಗೆಗಿನ ಅನನ್ಯವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯ ರೂಪವಾಗಿ ಇಂದು ಭವ್ಯವಾದ "ವಾದಿರಾಜ ಭವನ"ವಾಗಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹುಳಿಮಾವು ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದ ಶಾಂತವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಭವನ ಸಂಗೀತ ರಸಿಕರ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ಜನರು ಕುಳಿತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ವಿಶಾಲ ಸಭಾಗೃಹ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆಯೇ ಇರುವ ಧ್ಯಾನಮಂದಿರ, ಒಳಗೆ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುವ ವಾದಿರಾಜ ಮೂರ್ತಿ, ಅದರ ಪೂಜಾ ಕೈಂಕರ್ಯಕ್ಕಿ೦ದೇ ಮೀಸಲಾ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ... ಹೀಗೆ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ನಗರದ ಗದ್ದಲದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಸುಂದರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಇದು ಸಂಗೀತೋಪಾಸನೆಗೆ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ವಾದಿರಾಜ ಭವನ ಹೊಕ್ಕ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಬರಿದೇ ಮರಳುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ, ದಣದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಗೀತ. ಇದು ವಾದಿರಾಜ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಪರಿಪಾಠ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಿಂದ ಉಚಿತ ಸಂಗೀತ ಶಿಬಿರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತೋತ್ಸವದ ರೂಪಾರಿಯಾದ ಆರ್.ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರೊಡನೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶವೂ ನಮಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ನೆಲೆಯಿಂದ ನಾವು ಸಂಗೀತದ ನೆಲೆಯಿಂದ ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡ ಹೊರಟಿದ್ದು ಕತ್ತಲ ನೀರವತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಮೌನವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ವಾದಿರಾಜ ಭವನದ ಧ್ಯಾನಮಂದಿರದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ, ಸಂಗೀತ ಶಿಬಿರದ ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಬಿಡುವುಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕಳೆದರು. ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಗಂಧಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲದ ನಾನು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿ ಅವರ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಂಡ ಬಗೆಗೆ ನನ್ನದೇ ಆದ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದವು. ಅವರ ಸಂಗೀತದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹರಹಿಗೆ, ಕಲ್ಪನೆಯ ಬೀಸಿಗೆ, ಸೃಜನಶೀಲ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ, ಮನಮುಟ್ಟುವ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕತೆಗೆ ಈ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಸಂಗೀತದ ಅನುಭವವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಅವರು ಮಂದ್ರಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆಂದರೆ ಸಮುದ್ರವೊಂದು ಮೊರೆದ ಹಾಗೆ. ಅವರ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿರುವ ಆ ಅದ್ಭುತವಾದ base ! ಬಹುಶಃ ಅದುವೇ ಅವರ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲವಾಗಿರಬಹುದು. ಇವರ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿ ಕೇವಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಗೆ ಜೋತುಬಿದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಸರತ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ತಾದಾತ್ಮತೆಯ ಮುಂದಿರುವುದು ವಿದ್ವಾಂಸ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೇಳುಗ ಎನ್ನುವ ಬೇಧವಿಲ್ಲದ ಶ್ರೋತೃವರ್ಗವೇ ಹೊರತು ಶಾಸ್ತ್ರ ಪೋಷಿತವಾದ ಒಣ ಅಹಂಕಾರವಲ್ಲ. "ಶ್ರೋತೃಗಳೇ ನನಗೆ ದೇವರು" ಎನ್ನುವ ಅವರ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಶೋತೃಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಷ್ಟೇ ಗುರಿ. ಇದು ಅವರ ಹಾಡಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಅವರ ಹಾಡಿನ ಸ್ಥಾಯಿಭಾವ ಭಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅದು ಶಿಷ್ಯವಾದ, ರೂಕ್ಷವೆನ್ನ

ಅನುಭವವನ್ನು ಇನ್ನೇನು ಎದೆಗೂಡೊಳಗೆ ಬೆಚ್ಚಿಗೆ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.... ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ವಯಲಿನಿಂದ ಅನಾಮತ್ತು ಜಾರುವ ಗರುಡನಂತೆ ಕೆಳ ಜಿಗಿದು ಪಾತಾಳದ ತಳ ಮುಟ್ಟಿ ನೋವಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ತಡವ ಹತ್ತಿದಂತೆ... ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಈ "roller coaster ride" ನಿಂದ ದಣದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಸಂತ್ಯಸಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಡಲ ವಿಶಾಲ ಬೀಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಪರಂಪಾರ ಹಾಯಿಸುವ ದನಿ...

ಇಂತಹ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಂಗೀತ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಈ ದನಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಹೊರಗಿನ ದನಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮೊಳಗೇ ಗುನುಗುತ್ತಿರುವ ದನಿ, ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮೊಳಗೇ ಗುನುಗುತ್ತಿರುವ ಈ ದನಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಹತ್ತುವುದು ಅದು ಹೊರಗಿನ ದನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಲೇ. ಸಂಗೀತವೊಂದು ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು ಬಹುಶಃ ಹೀಗೆ ಕಲಾವಿದನ ದನಿಯೊಂದು ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ದನಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದಾಗಲೇ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡೂ ದನಿಗಳ ಗುರಿ ಕೊನೆಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು, ಮೌನವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಲಾವಿದನ ದನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದ ಎಡೆಯಲ್ಲಾ ಮರುಜೀವಣಿಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಕೇಳುಗರ ಒಳದನಿ

ಅನಂತಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು. ಸಂಗೀತವೆಂದರೆ 'ಮೈದಾಸ'ನ ಸ್ಪರ್ಶವಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಹಾಗೆ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಜೀವ ಹೊನ್ನ ತುಣುಕುಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ನಿರ್ಜೀವ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೃಥಿಯುವ ಜೀವಂತ ಸೆಲೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹನುಮಸ್ಪರ್ಶಕೆ ಕಲ್ಪು ಕರಗತತೊಡಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಭಾವೈಕವಾದ ಪೀಠಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ. ರುದ್ರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಗೀತೋತ್ಸವ. ಎಂ.ಎಸ್.ಶೀಲ, ಚಂದನ್ ಕುಮಾರ್ (ಕೊಳಲು), ನಾಗರಾಜ್, ಮಂಜುನಾಥ್ (ಓಟಲು), ಚಿಲುವರಾಜ್ (ಮೃದಂಗ) ಮಾನಸಿಪ್ರಸಾದ್, ಕಾರ್ತಿಕ್ ಹೆಚ್ಚಾರ್, ಮುಂತಾದವರ ಸಂಗೀತ ಸುಧೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ನೂರಾರು ಜನ ಸಂಗೀತ ರಸಿಕರು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಜೊತೆಗೆ ಬಿ. ಜಯಶ್ರೀಯವರ ರಂಗಗೀತೆಗಳು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇನ್ನಿಲ್ಲದಂತೆ ತಟ್ಟಿದವು. 'ರುದ್ರಪಟ್ಟಣ ಸಂಗೀತೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟಿ'ನವರು ಈ ಸಂಗೀತೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದರು. ಪುಷ್ಕಳವಾದ ಭೋಜನ, ಉಪಹಾರವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನ ಅದರ ಆತಿಥ್ಯಗಳು

ಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ಉಪಾಧಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹರಿಯಬಲ್ಲುದು. "ತಾಳ ಮಾನ ಸರಿಸಮನರಿಯ... ಓಜೆಬಜಾವಣೆಯ ಲೆಕ್ಕವನರಿಯ" ಎನ್ನುವ ಮುಕ್ತ ಸಂಗೀತದ ಇವರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಹಿಂದೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಎನ್ನುವುದು ಎಂದೂ ಸಂಗೀತದ ಮಾಧುರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಅಡಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದುವೇ "ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಕಲಾವಿದ" ಎನ್ನುವ ಅವರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಆರ್.ಕೆ.ಪಿ.ಯವರು ತಮ್ಮ ದೇ ಆದ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹರಿಯಬಿಡುವಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶಂಬಿತಾನ, ಕುಕ್ಕುಟತಾನ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಯೋಗ ಗಳಾಗಲೀ, ಅವಧಾನ ಪಲ್ಲವಿಯಂತಹ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಲೀ, ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಪಂಶುವರಾಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಗಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅನುಸಂಧನವಾಗಲೀ ಇವರ ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳ ಮಿಶ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಆರ್.ಕೆ. ಪಿ. ಅವರ ಬಳಿ ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರಗಳಿವೆ.

ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ಶಿಕ್ಷಕ, ಉತ್ತಮ ಸಂಘಟಕ, ಸಂಘಜೀವಿ, ಸಂಗೀತವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೆಲೆಗೆ ಒಯ್ಯಬೇಕೆಂಬ ತುಡಿತವಿರುವ ಒಬ್ಬ ಜನಪರ ಕಲಾವಿದ. ಜನ ಜಾತಿ ಹುಸಿ ಪರಿಧಿಯಾಚೆಗೆ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರುತಿಸುವ ಒಬ್ಬ ನಿಜಗುರು, ಕಲಾವಿದ. ರುದ್ರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಗ್ಧರ ಜೊತೆ ಬೀದಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಟವಾಡುತ್ತಾ ಅವರನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಕುಣಿದ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್. ಕೆ. ಪಿ.ಯವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೂಡಿದ ಗರಿಗಳನ್ನು ಮರೆತದ್ದು ಒಂದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ.

ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಅಪ್ಪೇ ನಿಪುರವ್ಯಕ್ತಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಳಜಿ ಇರುವ ಇವರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೇದಿಕೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಭಂಗಿ, ಹಾಡುವ ರೀತಿ, ಮಾತನಾಡುವ ಕಲೆ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಶಿಸ್ತನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರು ತಮ್ಮ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ವಾದಿರಾಜರ ಕೃಪೆಯೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಂಗೀತದ ತವರೂರಾದ ರುದ್ರಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇವರು ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಸಂಗೀತವೇನೂ ಇವರ ಬಾಲ್ಯದ ಗಂಭೀರ ಆಸಕ್ತಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ತಾರುಣ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ವಾದಿರಾಜರ ವಿಶೇಷ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಮಟ್ಟಿನ ಸಾಧನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ

ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲಗುಂಪಾದ ವಾದಿರಾಜರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ರಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕವೂ ಇವರು ತಮ್ಮ ವಾದಿರಾಜ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಇುಣಸಂದಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ವಾದಿರಾಜರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳ ಟೀಕೆಗಳೂ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಾದಿರಾಜರು ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಮೆರುಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವ ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತದಿಂದಲೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಜಾನಪದದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ರೂಪವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಜಾನಪದದ ಮಟ್ಟುಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡರೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದೊಳಗೆ ಶುದ್ಧ ಜಾನಪದದ ರೂಪ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಅಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಶ್ರೋತೃಗಳನ್ನು ಏಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಏಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಂಜಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ಅವರು ಸಂಗೀತ ಪರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಕಲಾವಿದ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ಕಲಾವಿದ ಮತ್ತು ಶೋತೃ ಈ ಎರಡು ಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಸಂಗೀತ ಅದು ಚಲಿಸತೊಡಗಿ ಒಂದು ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪುವಾಗ ಹೇಗೆ ಈ ಎರಡೂ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಲಯವಾಗಿ ಹೋಗುವ ದೈತ್ಯದಿಂದ ಅದೈತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಗುವ ಪರಿಯನ್ನು ಅವರು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಗೂ ಬಹುಶಃ ವಾದಿರಾಜರ ಪ್ರಭಾವವೇ ಇರಬೇಕು.

ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಸಂಗೀತವನ್ನುವುದು ಮೊದಲು ನುಸುಳುವುದು ಅದರ ತಾಯಿಯ ಲಾಲಿ ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ. ಆನಂತರ ಅದು ಅಮ್ಮನ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ದುಡಿಮೆಯ ಜೊತೆಗೇ ಹೊರಡುವ ಸಂಗೀತದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡಿರುವ ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರು ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಕಳೆದುಹೋಗಿಬಿಡುವ ತಾಯಂದಿರಿಗಂದೇ "ಗೋಷ್ಠಿ ಗಾಯನ" ವೆಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಸಮೂಹ ಗಾಯನ. ಈ ಸಮೂಹಗಾಯನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ೪೦೦ ರಿಂದ ೫೦೦ ಮಂದಿ ಹಾಡುವ ಅಭಿಲಾಷಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಗೋಷ್ಠಿ ಗಾಯನದ "ರಂಗ ತಾಲೀಮ"ನ್ನು ಸ್ವತಃ ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲಾ ಸಂಗೀತ ವಿಮುಷಿಯರೇನಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಹಾಡುವ ಹಂಬಲವಿರುವ ಸಾಧಾರಣ ಗೃಹಿಣಿಯರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಈ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಹೀಗೆ 'ಅನುಭಾವದ' ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು

ತಂದುಕೊಟ್ಟು, ದೈನಂದಿನ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೊಂದು 'space'ನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿರುವ ಆರ್.ಕೆ.ಪಿ. ಅವರ ಸಾಧನೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು. ಆ ಎಲ್ಲ ತಾಯಂದಿರೂ ಇವರನ್ನು ಹರಸಲಿ.

ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರ ಕಛೇರಿಯೊಂದರ ಸಂಗೀತಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಇವರನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಈ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ವಿಚಲಿತರಾಗದ ಸರಳಜೀವಿ ಇವರು. ಸದಾ ಹಾಸ್ಯ, ಉತ್ಸಾಹ, ಲವಲವಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇವರು, ಇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಖಣಿ. ತಮ್ಮ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತ ಪಾಠ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಇದನ್ನೇ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಖಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಹತಾಶೆಯನ್ನು, ಜೀವನ ನಶ್ವರತೆಯನ್ನು ಸಾರುವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ತಾವು ಆಯ್ದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಇವರ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗಳ ಹರಿಕಾರರಾಗಿರುವ ಆರ್.ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ, ಕೆ.ವಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಅವರ 'ಹೆಗ್ಗೊಡಿ' ನಂತೆ, ಇಲ್ಲವೇ, ಪ್ರತಿಮಾ ಬೇಡಿಯವರ 'ನೃತ್ಯ ಗ್ರಾಮ'ದಂತೆ, ವೇದ ನಾದ ತರಂಗಗಳ ತಾಣವಾದ ರುದ್ರ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಒಂದು 'ಸಂಗೀತ ಗ್ರಾಮ'ವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸ ಬಹುದು. ಅನೇಕ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ವರ್ಚಸ್ಸು ಆರ್.ಕೆ.ಪಿ. ಅವರಿಗಿದೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಗಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಲಿ ಎಂಬ ಆಭೀಷ್ಟಿ ನನ್ನಂತಹ ಅನೇಕ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಗೀತೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಹಾಗೂ ಪದ್ಮನಾಭ ಅವರೊಡನೆ ಸಂದರ್ಶನ ನಡೆಸಲು ಕಾರಣರಾದವರು ಶ್ರೀಯುತರಾದ ಭಾಸ್ಕರ ಅವದಾನಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕ ಭಾಸ್ಕರ ಅವಧಾನಿಯವರು. ಈ ಸಂದರ್ಶನದ ಯಶಸ್ಸು ಅವರಿಗೇ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

[ಇದೇ ನವೆಂಬರ್ |ರಂದು ರಾಜೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಈ ಸಂದರ್ಶನ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಗಿರಿಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಕೆ. ರಘುನಾಥ್ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಶ್ರೀ ಪದ್ಮನಾಭರಿಗೆ ಹಾರ್ಡಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು].

'ನೇಸರು' ವಿನ
ದೀಪಾವಳಿಯ

ಹಾರ್ಡಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು.

ಗೀತಾ ವಿಶ್ವನಾಥರ ಎಲೆಮರೆಯ ಹಣ್ಣುಗಳು

- ಗಿರಿಜಾಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಗೀತಾ ವಿಶ್ವನಾಥ ಅವರು ತಮ್ಮ "ಎಲೆಮರೆಯ ಹಣ್ಣುಗಳು" ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಥೆಗಳೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದರೂ, ಅವು ನನಗೆ ಕಥೆಗಳಿಗಿಂತ "ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ"ಗಳಾಗಿ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಎಂದಕೂಡಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯದೇ ಆದ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅಂತಹ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇವು ನಿಲುಕದೇ ಹೋಗಿಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮರುಶಿಲನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕೆಂಬ ಒಕ್ಕೂಡಲಿನ ಕೂಗು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 'ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳಾದ' ಇವಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಿಂತಕ ಡಿ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ತಮ್ಮ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಥನ' ಎನ್ನುವ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ "ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಸ್ವರೂಪ" ಎನ್ನುವ ಲೇಖನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯೂಕೋ ನ ವಾದವೊಂದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಈ ಅಧಿಕಾರವೆಂದರೆ ಬಹು ಬಯಲು. ಈ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಯಲಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಬಿಲಗಳೇ ಮಾರ್ಗ". ಡಿ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಈ ವಾದವನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಹುಮುಖೀ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಪಾಯಗಳ ಮೇಲೂ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಫ್ಯೂಕೋ ನ ಬಯಲು ಮತ್ತು ಬಿಲಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳೇ ಸೀಮೆತೆಗೆದಿಟ್ಟಿ, ಈ ಎಲೆ ಮರೆಯ ಹಣ್ಣುಗಳು ಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಅಧಿಕಾರದ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಮಹಿಳೆಯು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಲಾಗಾಯ್ತೆಂದಲೂ ಅನೇಕ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಅಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೃಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಅದು ಅವಳ, ಹಾಡು, ಹಸೆಯಾಗ ಬಹುದು. ಕಲೆ, ಕಸೂತಿ, ರಂಗೋಲೆ, ಚಿತ್ರ, ಬರವಣಿಗೆಗಳಾಗಬಹುದು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವಳಿಗಂದೇ ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡವು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಿವ್ಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಇವು, ಮಹಿಳೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು

ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಗುಪ್ತಸ್ಥಳಗಳು. ಅವಳು ಇಂತಹ ಗುಪ್ತ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕಲೆಯ ಸೃಜನಶೀಲ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ವಾಸ್ತವ ಬದುಕಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೃಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸವು ನಿರ್ಮಿಸಿತು.

ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಅರಿವು ಹಾಗೂ ಬಿಲದ ಉಪಾಯಗಳು ಇವು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಂತಹವುಗಳಲ್ಲ. ಇವು ಅವಳ ಸುಪ್ತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಹಾಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪಗಳು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಭುತ್ವದ ನುರಿತ ಬೇಟೆಗಾರನ ಕೈ ಎಂಥ ಬಿಲಕ್ಕೂ ಕೈ ಹಾಕಿ ಅಡಗಿ ಕೂತದ್ದನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಹುದು" (ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಥನ. ಡಿ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜ್. ಪು. ೧೪೨.)

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮರುಚಿಂತನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದಂತೆಲ್ಲಾ, ಬೇಟೆಗಾರನ ಕಪಿಮುಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೊರಗಿದ ಹೋರಾಟದ ಅಸಂಖ್ಯ ರೂಪಗಳು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಹೋರಾಟದ ಸ್ವರೂಪ ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದಂತಹುದಲ್ಲ. ಸಂವೇದನಾಶೀಲ ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತೋಧನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ದಕ್ಕುವಂತಹುದು.

ಮಹಿಳೆಯ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸೆಂಬುದೇ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಇತಿಹಾಸದಿಂದೀಚೆಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ದಾಳಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ಸುಳ್ಳಿನ ವಿಶಾಲವಾದ ಏಕ ವಸ್ತ್ರ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೊಂಭತ್ತರ ದಶಕದಿಂದೀಚೆಗೆ ಇಂತಹ ವಿಶಾಲವಾದ ಸುಳ್ಳಿನ ಏಕವಸ್ತ್ರ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ಚಳವಳಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ಈಗ ಒಂದು ಪ್ರಬುದ್ಧನೆಲೆಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿವೆ. ಇಂದು ಮಹಿಳೆ ತಾನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದರೆ 'ಬಲಿಪಶು' (victim mode) ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಾಚೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಚಳವಳಿ ತನ್ನ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಅದು ಮಹಿಳೆಯರ ಅಂತಃ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲದತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲಿನ ಹುಸಿಯಾದ ಏಕವಸ್ತ್ರ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಈ "ಎಲೆಮರೆಯ ಹಣ್ಣುಗಳು" ಕೃತಿಯೂ ಒಂದು. ಇಲ್ಲಿನ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೇ ಈ ಮಹಿಳೆಯರ 'ಮಾಗಿದ'

ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲರ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸು ದಾಟಿದ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯಿದೆ. ಈ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯೆಂಬುದು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಬಲ ಒತ್ತಾಯದ ಆಚೆಗೂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಹೊರ ಬರಬಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಹುಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಸಡ್ಡು ಹೊಡೆದು ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಎದುರಾಳಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರಿತು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸೆಣೆಸಲಾಗದ ಆದರೆ ಬಿಲದ ಮರೆಯಲ್ಲಿಯೇ 'ಗೊರಿಲ್ಲಾ' ಯುದ್ಧ ನಡೆಸುವ, ಎಣೆಯಿಲ್ಲದೇ ಹೋರಾಡಿ ಕಡೆಗೆ ಸೋತು ಶರಣಾಗುವ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸೋತರಬಹುದು, ಆದರೆ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ತನ್ನೊಳಗಿನ ಆಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಅರಿವಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಳಿದವರು.

ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗ, ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದಾರೆ. "ಮಾಮಿ ಗ್ರೇನ್", "ಅಮ್ಮಾಜಿ" ಇವರುಗಳು ನಗರ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ಆತುಕೊಂಡವರು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವ್ಯಾಮೋಹದ ಅಜ್ಜಿಯರು. "ಕಾಕು", 'ಪಾರ್ವತಿ ಬಾಯಿ' ಯಂತಹವರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುವ ಕೆಳವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. "ನಾಗವ್ವ", "ಕಾಡಜ್ಜಿ", "ರಾಧಮ್ಮ", "ಪುಟ್ಟತಾಯಿ", "ಸುಬ್ಬಕ್ಕ" ನಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಡಿವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗಳ ಮಡಿಹೆಂಗಸರ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ರಾಧಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಪುಟ್ಟತಾಯಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಫಲತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡವರು.

ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯ ಬದುಕನ್ನು ಬದುಕುವ ಅವ್ಯಾಜಿಯ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಅವಳ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಮೀರಿಸುವಂತಹುದು. ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಮುಜುಗರಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವಳು ಏಕೋಪ್ಲೇನಿನಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಂಬಲ ಬೇರೆ. ಹಾವ ಭಾವ, ವೇಷ ಭೂಷಣ, ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನು, ಬೀವನ ಶೈಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅವಳ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕಿಂತ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನದಷ್ಟಾದರೂ ಮುಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಇವಿಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಶೇಷತೆಯೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಕೆ ಅನಾಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಆಶ್ರಮ. ಅದರೊಳಗೆ ಅವಳು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ, ತೋರುವ ಎಚ್ಚರ, ಶಿಸ್ತು, ನಿಷ್ಠೆ, ಸೃಷ್ಟಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಅವಳು ತೋರುವ ಕಳ

ಕಳಿ. ಇವು ಆಕೆಯ ಆ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಕಲ್ಪನೆಯೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಹೊರಗಿನದಲ್ಲ, ಸೋಗಿನದಲ್ಲ. ಅದು ಅವಳ ಪ್ರೌಢವಾದ ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದುದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಜೀವನವಿಡೀ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಯೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಮಾಮಿಗ್ರೇನ್ ಎಂದೇ ಕರಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಂಡಾಳ್ ಅಮ್ಮಾ ಜಿಯಂತಹುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದವಳು. ಆಕೆ ಸೆಲ್ಯಾರ್ ಕಮೀಚ್ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು 'ಬ್ಯಾಡ್ ಮಿಂಟನ್' ಆಡಬಲ್ಲಳು, ಹಾಗೆಯೇ ಒಂಭತ್ತು ಗಜದ ಜರಿಯ ಸೀರೆಯುಟ್ಟು 'ತಿರುಪ್ಪಾವೈ' ಹಾಡಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದವಳು. ಇಂತಹವಳು ಅಮೇರಿಕೆಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರುವವಳಲ್ಲ. ಇವಳ ಸದಾ ಚಡಪಡಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಾಗುವುದು ದೋಸೆ ಹಿಟ್ಟಿನ ವ್ಯಾಪಾರ. ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ದೋಸೆ-ಇಡ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟಿನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನಾಗಿಸಿ ಇವಳ ತಯಾರಿಕೆಗಳ ಯಶಸ್ಸು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅಡುಗೆಯ ಮನೆಯ ವಹಿವಾಟೇ ತಿಳಿದಿರದ ಅಜ್ಜಿಯ ಇಡ್ಲಿ ದೋಸೆಯ ಹಿಟ್ಟಿಗೆ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದ ಚಾಕೀರ್ ಹುಸೇನರಿಂದಲೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡು!

ಅಮ್ಮಾಜಿ, ಹಾಗೂ ಮಾಮಿಗ್ರೇನರಂತೆ 'ಕಾಡಜ್ಜಿಯೂ' ಕೂಡಾ ಒಬ್ಬ ಆಧುನಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳ ಮಹಿಳೆ. ಆದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಷ್ಟೇ, ಅವಳದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕವಚದಲ್ಲಿರುವ ಆಧುನಿಕತೆ. ಅವಳ ಗಂಡ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಅವಳ ತಲೆ ಬೋಳಿಸುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ "ಮಾರುದ್ದದ ಕೂದಲನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾರೆ" ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಕತೆಯ ಕಣ್ಣೀರಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇಟೆಗಾರನ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಸವಾಲೆಸೆಗುವ ಕಿಚ್ಚಿನ ಕಡಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ವೈಧವ್ಯ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ವೈರಾಗ್ಯದ ಬದುಕಿಗೆ ಪಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬೋಳು ತಲೆಯ ಮೇಲೂ ಜರಿಯಂತೆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಹೊದೆಯುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಮರಿಮಗಳ ಮದುವೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನಗೆ "ಈರುಳ್ಳಿ ಬಣ್ಣದ ಕೆಂಪಂಚಿನ ರೇಷ್ಮೆ ಸೀರೆಯೇ" ಬೇಕೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲರ ಮುಜುಗರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ಅವಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕಾದರೆ, ಅಮ್ಮಾ ಜಿಯಂತೆ ಇವಳಿಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದುಕೆಂಬುದಿದೆ. ಮಡಿಹೆಂಗಸಾದ ಇವಳು ಜನ ಜಾತಿಯನ್ನದೇ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿ ಕೇರಿ ಕೇರಿ ತಿರುಗಿ ಯುನಾನಿ, ಆಯುರ್ವೇದವೆಂದಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಯುನಾನಿ ಔಷಧಿಯ ಗುರು ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನನೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಡಿ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ತೋರುವ ಆ ಅನನ್ಯತೆ ಅವಳ ಸೀಮೋಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯೂ ಹೌದು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಮೂವರೂ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಚಿಸ್ಸಿನ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಸೊನ್ನೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮೇಲೆ ಬಂದವರು. ಸಮಾಜ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲ. ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನಿಂತು ಬೇಟೆಗಾರನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಡ್ಡು ಹೊಡೆದು ನಿಲ್ಲುವರು. ತಾವು ನಂಬಿದ್ದನ್ನು ಗೊಡ್ಡು ನಂಬಿಕೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಎಂದೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದ ಧೀರೆಯರು.

'ಕಾಕು', ಪಾರ್ವತಿಬಾಯಿ, 'ಸುಬ್ಬಕ್ಕ', 'ನಾಗವ್ವ' ಇವರುಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಿತಿಯೊಳಗಿದ್ದು ಕೊಂಡೇ ಸಮರ ಸಾರದವರು. ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುತ್ತೇ ಎದುರಾಗುವ ಸಮರಕ್ಕೆ ಹೆದೆಯೇರಿಸಿ ಸಜ್ಜಾದವರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ವಿಭಿನ್ನ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾರ್ವತಿಬಾಯಿ ತನ್ನ ಕುಡುಕ ಗಂಡ ಸತ್ತಮೇಲೆ ಅವಳ ಧನ ವಿಶಾಚಿಯಾದ ದುಷ್ಟ ಮಗನ ವಿರುದ್ಧ ಗುರಾಣಿ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಾಕು ನೈರೋಬಿಯಲ್ಲಿ ಮಗಳ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿದ ದರೋಡೆಕೋರರ ಎದುರು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾಗವ್ವನೆದುರಿಗೆ ಅವಳ ದಾಯಾದಿಗಳಿದ್ದರೆ ಸುಬ್ಬಕ್ಕನ ಎದುರಿಗೆ ಅವಳ ಮಲಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪಾರ್ವತಿಬಾಯಿಗೆ, ಹಗಲಿರುಲು ದುಡಿಯ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ, ಬಡತನದ ಜೊತೆಗೂ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲಿಯ ಅನಾಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಇವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಕಾಕುವಿಗೆ ಹೊಲಿಗೆ, ಕಸೂತಿ, ಅಡುಗೆಯ ಜೊತೆ ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರೆಯ ಹುಚ್ಚಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಚಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಖಾಯಿಲೆಯಾದರೂ, ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದರೂ, ಮದುವೆಯಾದರೂ ಸಹಾಯಕ್ಕಿಂದು ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವ ಆದಮ್ಯ ಉತ್ಸಾಹವಿದೆ. ನಾಗವ್ವ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯಿರಲಿ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆತಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಭೂತಿ ಮಂತ್ರದ ಉಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವೈರ್ಯ ತುಂಬಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಾ ಊರಿಗೆಲ್ಲಾ 'ಅವ್ವ' ನೇ ಆಗಿರುವ ಮಡಿ ಹೆಂಗಸು. ಸುಬ್ಬಕ್ಕನಾದರೂ ಶ್ರೀಮಂತ ರಘುನಾಥರಾಯರ ಎರಡನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಬಂದವಳು. ಬೆಳೆದ ಮಲಮಕ್ಕಳ ಅಸೂಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅವಳು ನಯವಾಗಿಯೇ ಸೊಸೆಯರ ಬಳಿ ಅತಿಜಾಣತನದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಾಣೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಜ್ಜಿಯರು ಸಾಧಾರಣ ಮಹಿಳೆಯರು. ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಆಹುತಿಯಾಗಿ ಬಿಡಬಲ್ಲ ಅಸಹಾಯಕರು. ಆದರೆ ಇದೇ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು, ತಮ್ಮ ಚಾಣೆ ಹಾಗೂ ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಗುರಾಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾಗವ್ವ ದಾಯಾದಿಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದರೆ, ಕಾಕು ಅದೇ ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ದರೋಡೆಕೋರರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಪಾರ್ವತಿಬಾಯಿ ತನ್ನ ದುಷ್ಟ ಮಗನಿಂದಲೂ, ಸುಬ್ಬಕ್ಕ ತನ್ನ ಮಲಮಕ್ಕಳಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹವಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ತೋರುವ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವೈರ್ಯ, ಹಾಗೂ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಕಾರಣ ಇವರ ಎದುರಾಳಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಉಕ್ಕುವ ವಯಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಗಳು. ಇಂತಹ ಎದುರಾಳಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇವರು ಬಿಲದ ಮರೆಯಿಂದಲೇ ಉಪಾಯವಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಗೆದ್ದು ಬರುವ ಸಂಗತಿಯೇ ಮಹತ್ವದ್ದು.

'ರಾಧಮ್ಮ' ಹಾಗೂ 'ಪುಟ್ಟತಾಯಿ'ರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಬಿಲವೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಬಿಲದೊಳಗೆ ಅಡಗಿ ಕೂತ ಅವರನ್ನು ನುರಿತ (ನರಿಯಂಥ) ಬೇಟೆಗಾರನ ಕೈಗಳು ಹೊರಗೆಳೆದಿವೆ. ಜೀವ ಭಯದಿಂದ ಬಯಲತುಂಬಾ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಅವರನ್ನು ಇಚ್ಛಾಡಿಸಿ ಬಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೊನೆಯ ಉಸಿರುಬಿಡುವವರೆಗೂ ಅವರು ಹೋರಾಡಿ ನೆಲಕಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಂದರಿ ಪುಟ್ಟ ತಾಯಿಯನ್ನು ಅವಳ ಗಂಡನೇ ವೇತ್ಯಾವಸ್ಥೆಗೆ ತಳ್ಳಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ಹೊರ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬಯಲಾಗಿಸಿದರೆ ಗಂಡನಾದವನು ಜೀವ ತೆಗೆದುಬಿಡುವನೆಂಬ ಭಯ. ಹೀಗೆ ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ದಮನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಅವಳಿಗೆ ಹುಚ್ಚಿಯ ಪಟ್ಟಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಅವಳಿಂದ ದೂರವಿರಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಸಾವಿನ ಕೂಪಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ, ಇಚ್ಛಾಡಿಸಿದ ಬೇಟೆಗಾರನಿಗೆ ಮಾತ್ರ "ಪಾಪ, ರಂಗಣ್ಣ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಂಡ್ತಿನ ಕಳಕೊಂಡ. ಅವಳಿಗೇನು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿತ್ತು ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯೋಕೆ?" ಎನ್ನುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಅನುಕಂಪ ದೊರೆತಿದೆ.

ಚಕ್ಕುಲಿ, ಕೋಡುಳಿ, ಪುಡಿ ಸಂಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರಿವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳುವ, ಮಡಿಹೆಂಗಸಾದರೂ ಸುಂದರಿಯಾದ ರಾಧಮ್ಮ, ಬಡತನವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಲಾರಿ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಕೈಕಾಲು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹಾಸಿಗೆ

(ಪುಟ 12ಕ್ಕೆ)

ಕೃಷಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಬಾಲಿಯದೆ ಎನ್ನುವ ಮೋರ್ಚು ಕಾಣ ಸಿಗುವುದೇ ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಸಿರಿವ್ವರದಲ್ಲಿ ಮನೆಯೊಂದು ಬಾಲಿಯದೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ದ್ರೋಣರೊಬ್ಬರಿಂದ ತಿಳಿದಾಗ, ಜಯಶೇಖರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸಿದ. ಮನೆ ಅಲಾಯದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕಂಪೌಂಡಿನಿಂದ ಆವೃತ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಕೊಠಡಿ, ಅಡುಗೆಯ ಕೋಣೆ, ಮನೆಯ ಒಳಗೈಯಾಗಿ ಬಾತ್‌ರೂಮು ಮತ್ತು ಚಾಯಿಲೆಟ್‌ಗಳಿದ್ದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಧವೆ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನ ವಾಸ. ಅವಳೇ ಆ ಮನೆಗೆ ಯಜಮಾನಿ. ಪಿಂಚಣಿ ಹಣದಿಂದಲೂ, ಮನೆಯ ಬಾಡಿಗೆ ಹಣದಿಂದಲೂ ಅವಳ ಜೀವನ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಬಾಡಿಗೆಗಿದ್ದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ, ಆ ತುಂಬು ಸಂಸಾರ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಮನೆ ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಬಾಲಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು.

ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಯ ಆಸೆಗಾಗಿ, ಕಂಡಕಂಡವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟವಳಲ್ಲ. ತುಂಬಿದ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಅವಳು ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದ್ದು. ಬಾಡಿಗೆಯ ಹಣ ಒಂದೆರಡು ಕಾಸು ಕಮ್ಮಿ ಬಂದರೂ ಅವಳಿಗೆ ಅದು ಸಹ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಜಯಶೇಖರ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಅವಳು ಅವನನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ ಅವನ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುವವಳಂತೆ ಕಂಡಳು. ಯುವಕನಾಗಿದ್ದ ಜಯಶೇಖರ ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ. ಎತ್ತರವಾದ ಅವನ ನಿಲುವು, ದೃಢವಾದ ಮೈಕಟ್ಟು, ಹಾಗೂ ಒಪ್ಪನಾಗಿ ಬಾಡಿದ್ದ ದಟ್ಟವಾದ ತಲೆಕೂದಲು ಅವರನ್ನು ರೂಪವಂತರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿತ್ತು. ಅವನು ಅಂದವಾಗಿ ತೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಆಕರ್ಷಣೆಯಿತ್ತು.

ಜಯಶೇಖರ, ತಾನು ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯೆಂದು, ಹೆಂಡತಿ ಬಸುರಿಯೆಂದೂ ತಾವು ಗಂಡಹೆಂಡಿರಿಬ್ಬರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಮನೆ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿತ್ತೆಂದು, ಹೇಳಿದಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡಲು ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿದಳು. ಬಾಡಿಗೆಯ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಆ ಮನೆಯ ಬೀಗದ ಕೈಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕರೆತರುವಂತೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಟೋದಿಂದ ಇಳಿದ ಜೋಡಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ನೋಡಿದಳು. ಜಯಶೇಖರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದವಳು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯಂತೆ ಕಂಡಳು. "ಇವಳೇ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಶಾರದೆ"ಯೆಂದು ಜಯ ಶೇಖರ ಪರಿಚಯಿಸಿದಾಗ, ಈ ಜೋಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅಂದವಾಗಿ ಕಂಡಿತು.

ಹೇಳಿದ್ದು ಪಾಠ; ಮಾಡಿದ್ದು ಕೊಲೆ

ಕಂಭಂ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ ಪೋಲೀಸರು ಹೇಳಿದ ಕತೆಗಳು ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಯ್ದು ಕಥೆ. ನಿಜ ಘಟನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಈ ಕಥೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಹಂಸಧ್ವನಿ ಪ್ರಕಾಶನದವರು ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಪೆ : ಕಂಭಂ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಹಂಸಧ್ವನಿ ಪ್ರಕಾಶನ

ಜಯಶೇಖರ, ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಸೂಟ್‌ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತುರುಕಿಕೊಂಡು, ತಾವು ಹೊರಟುಬಂದುದಾಗಿಯೂ, ತಾವು ಸಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮುಗಳಲ್ಲದೆ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ. ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನೇ ಅವರುಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬರುವ ತನಕ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಊಟಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಅಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾದ ಔತಣವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಹಾಗೂ ಮಗ್ಗಲು ಹಾಸಿಗೆ, ಚಾಪೆ ದಿಂಬುಗಳನ್ನು, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚೆಂಬು ನೀರು ಲೋಟಾಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸಿದಳು.

ಮಾರನೆಯ ಮುಂಜಾನೆ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಕಾಫಿ ಮಾಡಿ ಶಾರದೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲು ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಬಂದಳು. ಅವಳು ಸಂಕೋಚಿಸಿದರೂ ಕೇಳದೆ - ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಎರಡು ಲೋಟ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಜಯ ಶೇಖರ ತಾನು ಕಛೇರಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೂ, ತಾನು ಬರುವುದು ಬಹಳ ವೇಳೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಊಟವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಮುಗಿಸಿ ಬರುವುದಾಗಿಯೂ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದ. ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಕೇಳಿದ ಲೋಕಾಭಿರಾಮ ವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಶಾರದೆಯಿಂದ 'ಊಂ, ಉಹು' ಎರಡು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗಿ ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಯ ಸ್ವಭಾವದವಳಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದರು. ಜಯಶೇಖರನದಾಗಲಿ, ಶಾರದೆ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಜಯಶೇಖರ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಗಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು, ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನವರ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ತಾನು ಮೂಗು ಹಾಯಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರಾದ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಕಾಣಲಿಲ್ಲ. "ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳ ಉಂಡು ಮಲಗುವ ತನಕ" ಎಂದುಕೊಂಡು ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಮಲಗಿಕೊಂಡರು. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಫಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಿಂದಿನ ದಿನದಂತೆಯೇ

ಶಾರದೆಯನ್ನು ಕೂಗಲು ಹೋದರು. ಐದಾರು ಸಲ ಕೂಗಿದರೂ ಜವಾಬು ಬರದಿದ್ದಾಗ ಬಾಗಿಲು ಬಡಿಯಲು ಹೋದಾಗ, ಬಾಗಿಲು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. "ಹುಚ್ಚು ಹುಡುಗರು, ಬಾಗಿಲು ಹಾಕದೆ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟಿವೆ" ಎಂದುಕೊಂಡು 'ಶಾರದಮ್ಮ' ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಕಾಲಿರಿಸಿದರು. ಯಾರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಹಣಕಿದರು. ಅವರ ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ಛರಗುತ್ತಿತು. ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಹುಡುಗಿಯ ದೇಹ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಸುತ್ತಲೂ ರಕ್ತದ ಕೋಡಿ ಹರಿದಿದೆ. ಹುಡುಗಿಯ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚೂರೂ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲದೆ ಶರೀರ ಬತ್ತಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಬವಳ ಬಂದಂತಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಸಿದಳು. ನಂತರ ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರನ್ನು ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಗಿದಳು. ಯಾರೋ ಪೋಲೀಸು ಕಾಣೆಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರು.

ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಬೆರಳು ಮುದ್ರೆಯ ತಬ್ಬರು, ಫೋಟೋ ಗ್ರಾಫರುಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದರು. ಬತ್ತಲಾಗಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಯ ದೇಹ ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಅಂಗಾತವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದಾದಂಥ ಆಳವಾದ ಗಾಯವಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ಧಾರಾಕಾರ ರಕ್ತ ಸುರಿದು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದಂತಿತ್ತು. ಹುಡುಗಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾಳೆಂದು ಖಾತರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಶವವನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಳಿಸಲಾಯಿತು.

ತನಿಪಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಪರಾಧ ನಡೆದ ಸ್ಥಳ ತೋರಿಸಿ ನಡೆಸಿದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸುಳಿವೂ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳಾಗಲಿ, ಒಡವೆ ವಸ್ತುಗಳಾಗಲಿ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಆ ತರುಣನ ಚಹರೆ ಪಟ್ಟಿಗಳ ವಿಷಾ ಮತ್ಯಾವ ಮಾಹಿತಿಯೂ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಈ ತರುಣ, ತರುಣಿಯರು ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದವರು, ಇವರಿಗಿದ್ದ ಸಂಬಂಧ ಎಂತಹುದು ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು.

ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ನಾಣಯ್ಯ (ಫಿಂಗರ್ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್) ಇವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು, ಸ್ಥಳ ತೋರಿಸಿ ನಡೆಸಿ, ಶವದ ಬೆರಳು ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ, ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಬಾಗಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದಾದ, ಲೇಟೆಂಟ್ ಬೆರಳು ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಗೋಡೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬುಟ್ಟಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಬಾಲಿಯಾದ ವಿಸ್ಮಿ ಸೀಸೆಯೊಂದು ಕಂಡು ಬಂದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಬೆರಳು ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಶೇಖರಿಸಿದರು. ಬೆರಳು ಮುದ್ರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಗೊಂಡಿರುವ ಹಳೆಯ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಕೈಬೆರಳು ಮುದ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ

ನೋಡಿದರು. ಫಲಿತಾಂಶ ಮಾತ್ರ ಸೋನ್ನೆ. ಜಯದೇವ, ಕಾರದ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ತರುಣ ತರುಣಿಯರು, ಹಳೆಯ ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲವೆಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸಂಗತಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹೊಸ ಅಪರಾಧಿ ಯಾರು? ಇವನನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಹೇಗೆ?

ಪೊಲೀಸು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕಾಗದದ ಸಣ್ಣ ಉಂಡೆಯೊಂದು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ, ಅವು ಕೃಷ್ಣಾಪುರದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಎರಡು ಬಸ್ಸು ಟಿಕೆಟುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಕ್ಷಣ ಶವದ ಭಾವಚಿತ್ರವೊಂದಿಗೆ, ಕೃಷ್ಣಾಪುರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಯತ್ತರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಪೊಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇದೇನು ಅಂತಹ ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾಪುರ ಕುಗ್ರಾಮವಲ್ಲದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಕಷ್ಟು ಬಡಾವಣೆಗಳಿದ್ದು ಪಟ್ಟಣ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನೂ ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದು ರಹಸ್ಯವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶವದ ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದರು. ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಫಲವೂ ದೊರಕಿತು. ನಿರ್ಮಲ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ, ನಿವೃತ್ತ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು, ಆ ಭಾವಚಿತ್ರ ತಮ್ಮ ಮಗಳದ್ದೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಅವರು ಆ ಭಾವಚಿತ್ರ ಪೊಲೀಸರ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿದಾಗ ದಿಣ್ಣು ಧರಾದರು. ತಮ್ಮ ಮಗಳು ಪ್ರೇಮ, ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬಳೇ ಮುದ್ದಿನ ಮಗಳೆಂದು, ಅವಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಅವಳ ಸ್ನೇಹಿತೆಯ ಮದುವೆಗಾಗಿ ಎರಡು ದಿನ ಹೋಗಿ ಬರುವುದಾಗಿ ಹಲ ಹಿಡಿದಾಗ, ಅವಳ ಆಸೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಬರದೆ, ತಾವು ಅವಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದಾಗ ಆ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಪತ್ನಿಯ ಗೋಳುಹೇಳಲು ಬರುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶವದ ಗುರುತನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ತಕ್ಷಣವೇ ಅವರುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಶವದ ದಹನ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಾಟನ್ನೂ, ಆ ವೃದ್ಧ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನೆರವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ತಾವು ಮಾತ್ರ ಕೃಷ್ಣಾಪುರದಲ್ಲಿ ತಂಗಿ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಕೊಲೆ ನಡೆದಿದ್ದು 3-7-87ರಂದು, ಏಳು ದಿವಸಗಳು ಉರುಳಿ ಹೋದರೂ ಇನ್ನೂ ಅಪರಾಧಿಯ ಜಾಡು ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಾಕ್ಯುಲ ಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಮರಣೋತ್ತರ ಶವ ಪರೀಕ್ಷೆಯ

ವರದಿಯಂತೆ "ಕೊಲೆ ತಾರೀಖು 3-7-87 ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಒಳಗೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ಶವದ 'ರಿಗರ್ ಮಾರ್ಟಿಸಿ' ನಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಕೊಲೆಗೋಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ಮಯನ್ನು ಕುಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮತ್ತೇರಿ ಮಲಗಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಇರಿದು ಕೊಲ್ಲಲಾಗಿದೆ. ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಆಳವಾದ ಗಾಯವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಇದನ್ನು ಚೂಪಾದ ಮೊನೆಯಿರುವ ಒಂದಿಂಚು ಅಗಲದ ಚಾಕುವಿನಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದೆ. ಕೊಲೆಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಕೊಲೆಯಾಗುವುದರ ಅರಿವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಾಢ ನಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಕೊಲೆಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಸುರಾಗಿದ್ದಳು. ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು...." ವರದಿಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ನೋಟ ಹಾಯಿಸಿದ್ದರು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು.

"ಅಪರಾಧಿ ಯಾರು? ಈ ಹೀನಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಕೊಲೆಪಾತಕ ಯಾರು?" ಇದೊಂದು ವಿಷಯ ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ಹುಡುಗಿಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಈ ತರುಣ ಪರಿಚಿತನಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಇವನ ಪರಿಚಯ ಇವಳಿಗಾದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಹುಡುಗಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸುಳಿವು ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ತಮ್ಮ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬದಲಿಸಿದರು. ಹುಡುಗಿಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಯರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರು. ಒಂದಿಬ್ಬರು ಪುರುಷ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳೂ ಒಬ್ಬರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀಕಾಂತನೂ ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಪ್ರೇಮಳ ಲ್ಲ ಗೆಳತಿಯರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೆಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ನಾಗಿದ್ದರು. ಅವರುಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಮಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ರು. ಪ್ರೇಮ ಎಲ್ಲರೊಡನೆಯೂ ಪ್ರೀಯಾಗಿ ಬೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳೆಂದು, ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಳೆಂದು, ಧಾಷ್ಟ್ಯಕವಾದ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದಳೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀಕಾಂತನ ಮೇಲೆ ಅವಳಿಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ಇತ್ತೆಂದೂ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಸಲವಾದರೂ ಅವನನ್ನು ಅವಳು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಳೆಂಬುದೂ ತಿಳಿಯಿತು.

ತನಿಖೆ ಮುಂದುವರಿದಾಗ ತಿಳಿದು ಬಂದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಪ್ರೇಮಳಿದ್ದ ರಸ್ತೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಗು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆಂದು, ತಾನು ಅವರನ್ನು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆಸುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಅವನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಕರೆತಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕರ್ಷಕನಾಗಿದ್ದ, ನಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಪ್ರೇಮಳಿಗೆ ಮೋಡಿ ಮಾಡಿದ್ದ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಉಂಟು.

ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಅವಳ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವಳಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರತಿರೋಧವೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ಮುಂದುವರಿದು ಅವಳ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿದ. ಮುಗ್ಧೆಯಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೇಮ ಮಗುವಿನ ತಾಯಿಯಾಗುವ ಸೂಚನೆ ಕಂಡಾಗ ಶ್ರೀಕಾಂತನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

ವಿಷಯ ತಿಳಿದಾಗ ಶ್ರೀಕಾಂತನಿಗೆ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದಂತಾಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಅಬಾರ್ಜನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ. ಅವಳು, ಅದೊಂದಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪದೆ ಮದುವೆಯಾಗುವಂತೆ ಓಡಿಸಿದಾಗ ಬೇರೆ ವಿಧಿಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯ ನೆಪಹಾಕಿ ಮನೆಯಿಂದ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಮೊದಲೇ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿ ಪರಾರಿಯಾಗಿದ್ದ, ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಒಂದೊಂದೇ ವಿಷಯಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದವು. ಆದರೆ ಬಲವಾದ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಶ್ರೀಕಾಂತನನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಮೊದಲು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾರೀಖು 2-7-87ರಂದು ಶ್ರೀಕಾಂತ ಕೆಲಸದ ಮೇಲಿದ್ದ ನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿನ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದರಿಂದ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿ ಬರಲು, ನಾಲ್ಕು ದಿನ ರಜ ಹಾಕಿದ್ದ. ಅದಲ್ಲದೆ ಅದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಜಾ ಹಾಕಿದ್ದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಅಪರಾಧ ನಡೆದ ದಿನ ಅವನು ಕೃಷ್ಣಾಪುರದಲ್ಲಿ ರೆಲಿವೆಂಬುದು ಸಾಬೀತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕೃತ್ಯ ನಡೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಲು ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನಲ್ಲದೆ ಮತ್ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಥಿರವಾದ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಬೇಕಿತ್ತು.

ಶ್ರೀಕಾಂತನನ್ನು ಪೊಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಣಿಗೆ ಕರೆಸಿದರು. ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರು. ಮೊದಲು ಭಯಗ್ರಸ್ತನಾದಂತೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾದ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾದ. ಕೃಷ್ಣಾಪುರದ ಪೊಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು, ತಮ್ಮ ದಡ್ಡ ಮಗನಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಕಾಂತನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವನನ್ನು ಶಾಣಿಗೆ ಕರೆಸಿದುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವನು ನೆಮ್ಮದಿಯ ನಿಟ್ಟಿಸಿರು ಬಿಟ್ಟ. ಗ್ಲಾಸಿನ ಬಟ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ದಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಫಿ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಗ್ಲಾಸನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡ. ಕಾಫಿ ಕುಡಿದಾದ ನಂತರ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವನಿಗೆ ವಿಧಾಯ ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ಬಂದರು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಶ್ರೀಕಾಂತ ಕುಡಿದಿದ್ದ ಗ್ಲಾಸಿನ ಲೋಟವನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ

ತೆಗೆದಿರಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಏಕಮುದ್ರಾ ಬೆರಳುಮುದ್ರೆ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಆ ಗಾಜಿನ ಲೋಟಾವನ್ನು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಏಕ ಘಟಕದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಾಗಿರುವ ಫೋಲಿಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ ಫೋಲಿಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಗಾಜಿನ ಲೋಟಾದ ಮೇಲಿದ್ದ ಬೆರಳುಮುದ್ರೆಯನ್ನೂ ಅಪರಾಧ ನಡೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮಯ ಬಾಟಲಿನ ಮೇಲೆ ದೊರೆತಿದ್ದ ಬೆರಳುಮುದ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರು. ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಸಾಂಪ್ಯುಗಳು ಎರಡೂ ಮುದ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ, ಶ್ರೀಕಾಂತ ಕೃತ್ಯ ನಡೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಂಬುದು ರುಜುವಾಯಿತು.

ಬೆರಳು ಮುದ್ರೆ ತಜ್ಞರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ವರದಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೃಷ್ಣಾಪುರಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದು, ಶ್ರೀಕಾಂತನನ್ನು ಠಾಣೆಗೆ ಕರೆತರುವಂತೆ ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಕಾಂತನಿಗೆ ಈಗ ಕಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮರಾದೆಯೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯದಾಗಿತ್ತು. ಗುರುಬ್ರಹ್ಮ, ಗುರು: ವಿಷ್ಣು, ಗುರು: ದೇವೋ ವಾಹೇಶ್ವರ: ಎಂಬಂತಹ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಈ ಗುರು, ಚರಿತ್ರೋನ ನಾದುದರ ಕಾರಣ?

ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯವತಿ

(ಪುಟ 500ದ)

- ಸುರುಳಿ ಮಾಡಿ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.
- ಇಂದಿನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತವೆ?
- ಏನೇನೂ ಸಾಲದು, Public Taste ನೆರವಿಸುವಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.
- ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂಗೀತ ಜೀವನ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತಂದಿದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಯಿದೆಯೇ?
- ಸೃಲ್ಪ ತೃಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೃಲ್ಪ ಹೆಮ್ಮೆಯೂ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ವಿಧಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಾಗ ಸೃಲ್ಪ ಭಯವೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲೆ ಎಂಬ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ.
- ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತಾವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ವಂತಾಗಲೆಂದು ನೆನಪು ಹಾಕುತ್ತದೆ.

- ಬಿ. ನಾಗಭೂಷಣ್

ಎಲೆಮೆಂಟರಿ ಹಣ್ಣುಗಳು (ಪುಟ 900ದ)
ಹಿಡಿದ ಮಗ ಖಾಯಿಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಬದುಕಿನ ಬವಣೆಗೆ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮಗ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಮೂರನೆಯ ಮಗನ ಪೆದ್ದುತನದ ಜೊತೆಗೆ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಯಂಕರವಾದ ಸಮರಕ್ಕೆ ಅವಳು ಸಜ್ಜಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವಳ ಸದ್ಯದ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟ ಅರಮನೆ ಬೋಯಿಸರ ಕೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅವಳು ಪಾರಾಗಬೇಕಿದೆ. ಹಾಗೆ ಪಾರಾಗಲಾರದ ಅವಳು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಒತ್ತಡಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾಳೆ. ರಾಧಮ್ಮ, ಪುಟ್ಟತಾಯಿ ಈವರೂ ಬೇಟೆಗಾರನ ಕಬಂಧ ಬಾಹುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ, ಅನಾಥವಾಗಿ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಾಗಿ ಹೋದ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಪುಟ್ಟತಾಯಿ,

ರಾಧಮ್ಮರ ಜೀವನಗಳು ಅಧಿಕಾರದ ಹಿಪಾಕ್ರಸಿಯನ್ನು ಬಯಲಾಗಿ ಸುತ್ತವೆ.

ಕಾರಂತರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ "ಅಜ್ಜಂದಿರೇ ಇಲ್ಲ. ಅಜ್ಜಿಯರೇ ಎಲ್ಲಾ!" ಎಂದು ಉದ್ಗಾರವೆತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಎಂತಹ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ, ಕೊನೆಯ ಉಸಿರಿರುವ ತನಕ ಮೈಮುರಿದು ದುಡಿದು, ಮೈಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸ್ವಸ್ವವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಅಜ್ಜಿಯರೆಂದರೆ ಕಾರಂತರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರೀತಿ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಸಲಾಗಿರುವ ಇಂತಹ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹುಸಿ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಇಂತಹ ಅಜ್ಜಿಯರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಲಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಶಕ್ತಿಯು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿ, ಎಂಬ ಆಶಯದೊಡನೆ, ಗೀತಾ ವಿಶ್ವನಾಥನ್ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸುತ್ತಮುತ್ತ

ವರದರಾಜ ಆದ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಆಹ್ವಾನ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಮಾಟುಂಗಾ ಇದರ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ದಿ. ವರದರಾಜ ಆದ್ಯ ಅವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಸಂಘವು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೊಡಮಾಡುವ ವರದರಾಜ ಆದ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. 1989ರಲ್ಲಿ ಸಂಘವು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಮತ್ತು ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

11,000/- ರೂ. ನಗದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. 2004ನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾಗಿ 2002 ಮತ್ತು 2003ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಮರಾಠಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಆಸಕ್ತರು ಖಾಲಿ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ವಿವರ (ಪುರಾವೆ)ಗಳೊಂದಿಗೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31, 2004ರ ಒಳಗಾಗಿ ಸಂಘದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸಂಘದ ಗೌ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಓದಾಸ್ ಕಣ್ಣಂಗಾರ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅ.ಸು. ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಸ್ಮಾರಕ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಆಹ್ವಾನ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅ.ಸು.ಕೃಷ್ಣ ರಾವ್ ಸ್ಮಾರಕ ದತ್ತಿನಿಧಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಮುಂಬಯಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಕೊಡಮಾಡುವ 10,000(ಹತ್ತು ಸಾವಿರ) ರೂ.ಗಳ ಸಹಾಯ ಧನಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಲೇಖಕರಿಂದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಜೀವನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲ್ಲವೇ ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ಕೃತಿಯೊಂದರ ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಈ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೃತಿ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡ - ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇಕು. ಬಹುಮಾನವು ಕವಿತೆ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ ಹರಟೆಗಳಂತಹ ಲಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆ ಅದರಂತೆ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಲ್ಲುವುದು. ಪುಸ್ತಕವು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ. ಕಂಪೋಸ್ಡ್ ಅಥವಾ ಟೈಪ್ ಮಾಡಿದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಗೌ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಓದಾಸ್ ಕಣ್ಣಂಗಾರ್‌ರವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಕೊನೆಯ ದಿನಾಂಕ 30-11-2004ಆಗಿದ್ದು ಈ ಮೂರೂ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ವಿನಂತಿಸಲಾಗಿದೆ.

The Hon. Secretary,
Karnataka Sangha
Dr. M. Vishveshwarayya Smarak Mandir,
Mogul Lane, Matunga (W), Mumbai - 16.